

بیانیه‌ی گرایش کمونیسم شورایی به مناسبت ۱۶ آذر در همبستگی با جنبش دانشجویی

۱۶ آذر، یادآور مقاومت سه دانشجوی آزادی‌خواه در برابر سلطه‌ی سیاسی و مداخلات امپریالیستی است؛ روزی که به نماد پیوند مبارزه‌ی دانشجویی با آزادی، برابری و رهایی اجتماعی تبدیل شد. احمد قندچی، آذر شریعت‌رضوی و مصطفی بزرگنیا، سه ستاره‌ی درخشان جنبش دانشجویی است که در سال ۱۳۳۲، در مصاف با استبداد شاه و امپریالیسم آمریکا، جان فدا کردند. این روز، صرفاً یک خاطره نیست؛ بلکه تداوم یک سنت مبارزاتی است: سنت مقاومت در برابر استبداد، استثمار و وابستگی امپریالیستی. این روز برای ما، صرفاً یادمانی تاریخی نیست، بلکه لحظه‌ای برای اعلام ضرورت سازمان‌یابی نوین نیروهای رادیکال و آزادی‌خواه در جامعه است.

ایران امروز با بحرانی چندلایه روبه‌روست: رکود معیشتی و استثمار فزاینده، انسداد کامل سیاسی، سرکوب سازمان‌یافته، تبعیض جنسیتی و قومی، و ویرانی زیست‌محیطی. قدرت در بالا متمرکز شده و زندگی در پایین فرسوده گشته است. جنبش‌های اجتماعی—کارگران، معلمان، زنان، جوانان، پرستاران، بازنشستگان، و دانشجویان—هر یک با جلوه‌ای از یک واقعیت مشترک مواجه‌اند: **حاکمیت ساختاری که امکان مشارکت، آزادی و رفاه را از اکثریت جامعه سلب کرده است.**

جنبش دانشجویی در ایران، با وجود سرکوب شدید، همچنان ظرفیت ویژه‌ای برای پیوند دادن دانش انتقادی با کنش سیاسی و مبارزات اجتماعی دارد و می‌تواند دانشگاه را به کانون شکل‌گیری آگاهی رهایی‌بخش و سازمان‌دهی جمعی تبدیل کند. دانشگاه نه حاشیه‌ی جامعه، بلکه بخشی از ساختار قدرت و در عین حال یکی از مهم‌ترین عرصه‌های مقاومت است.

امروز بیش از همیشه روشن است که دانشگاه نمی‌تواند از جامعه جدا بماند؛ مقاومت در دانشگاه بخشی از مقاومت کل جامعه است. از این رو، این جنبش باید:

به ایجاد شوراهای مستقل دانشجویی و شبکه‌ی سراسری هماهنگی روی آورد؛

پیوندهای پایدار با جنبش کارگری، زنان، زیست‌محیطی و محلات ایجاد کند؛

علیه خصوصی‌سازی، امنیتی‌سازی و کالایی‌سازی آموزش مقاومت کند؛

فضای تولید آگاهی رهایی‌بخش را احیا و گسترش دهد؛

و از آزادی‌های پایه‌ای دانشجویان دفاع جمعی و سازمان‌یافته به عمل آورد.

ما تأکید می‌کنیم که جنبش دانشجویی باید جایگاهی فعال و پیشرو در شکل‌دهی به بلوک چپ و رادیکال جامعه داشته باشد؛ چرا که:

توان تولید و توزیع آگاهی رادیکال دارد؛

می‌تواند پلی میان دانش و مبارزه اجتماعی ایجاد کند؛

قادر است حلقه اتصال جنبش‌های کارگری، زنان، زیست‌محیطی و محلات شهری باشد؛

و از امکان سازمان‌دهی نوین در سطح سراسری برخوردار است.

نقش برجسته و فراموش‌نشده جنبش دانشجویی، پس از پشت سر گذاشتن دهه‌ی سیاه شصت، هجوم چماقداران و آدمکشان رژیم اسلامی به دانشگاه‌ها در اردیبهشت ۵۹ تحت عنوان انقلاب فرهنگی!!! با خیزش ۱۸ تیر ۱۳۷۸ بار دیگر تحرک مستقل و پیشروانه‌ی خود را در پیش گرفت. اوج این همبستگی و آگاهی و رزمندگی در همراهی و پشتیبانی فوری و پیگیر در جنبش ۱۴۰۱ زن زندگی آزادی بود. چنین کارنامه‌ای از تجربه‌های غنی و فداکارانه و آگاهی بخش به جنبش دانش‌جویی این توانایی و ظرفیت را می‌بخشد که در شرایط بسیار ناپایدار و حساس و سرنوشت ساز کنونی که حکومت اسلامی در ضعیف‌ترین نقطه از حیات ننگین و ضد مردمی خود فرو افتاده است، نقشی هم‌چنان پیشرو و رادیکال و آزادی‌بخش را بر عهده گیرد. محورهای پیشنهادی زیر صرفاً استنتاج و محصول این وضعیت و موقعیت ممتاز جنبش دانشجویی ما می‌باشد:

الف) سازمان‌دهی شورایی

- ایجاد شوراهای مستقل دانشجویی در دانشگاه‌ها، متکی بر مجمع عمومی، انتخاب‌پذیری و حق عزل نمایندگان؛
- ایجاد شبکه‌ی سراسری شوراهای دانشجویی به‌مثابه سازوکار تصمیم‌گیری، همبستگی و هماهنگی جمعی؛
- مقابله با هرگونه ادغام، کنترل یا هدایت این شوراها توسط نهادهای حاکمیتی.

ب) پیوند با جنبش کارگری و سایر جنبش‌ها

- تشکیل کمیته‌های مشترک دانشجویان و کارگران برای بررسی شرایط کار، تولید و اقتصاد سیاسی؛
- حمایت عملی و رسانه‌ای از مبارزات معلمان، پرستاران و کارگران اخراجی؛
- ایجاد شبکه‌های همبستگی دانشگاه-محلات پیرامون مسائل مسکن، خدمات شهری، محیط‌زیست و معیشت.

پ) مقاومت در برابر کالایی‌سازی آموزش

- مبارزه علیه خصوصی‌سازی آموزش عالی، پولی‌سازی خدمات رفاهی و واگذاری دانشگاه‌ها و خوابگاه‌ها به شرکت‌های سوداگر؛
- تدوین منشور دانشجویی برای آموزش آزاد، برابر و همگانی؛
- افشای منافع طبقاتی پشت سیاست‌های نئولیبرالی در آموزش.

ت) توسعه آگاهی رهایی‌بخش

- تقویت حلقه‌های مطالعاتی سوسیالیستی، شورایی و انتقادی؛
- انتشار نشریات رادیکال و سازمان‌یابی برای بازپس‌گیری فضای گفت‌وگو و مبارزه‌ی فکری در دانشگاه؛
- پژوهش درباره‌ی مسائل کار، شهر، محیط‌زیست، زنان، اقلیت‌ها و شکل‌های نوین سلطه.

ث) دفاع جمعی از آزادی‌های دموکراتیک

- ایستادگی مشترک در برابر امنیتی‌سازی دانشگاه، احکام کمیته‌های انضباطی و پرونده‌سازی؛
 - تشکیل صندوق‌ها و گروه‌های همبستگی برای دانشجویان تحت فشار؛
 - ایجاد سازوکارهای جمعی برای دفاع از حقوق پایه‌ای دانشجویان.
- ۱۶ آذر، نه آیینی نمادین، بلکه صحنه‌ای از مبارزه‌ی زنده‌ی جامعه‌ی ایران است. رسالت امروز ما ادامه‌ی همان مسیر

است:

تبدیل مقاومت به سازمان‌یابی، تبدیل اعتراض به قدرت جمعی، و تبدیل امید به ساختار شورایی.

یاد و خاطره‌ی همه‌ی دانش‌جویان مبارزی که طی دهه‌ها بار سنگین و سخت مبارزات آزادی‌بخش و برابری طلبانه و عدالت‌جویانه را در دانشگاه‌های سراسر کشور و در سطح جامعه، هم دوش زنان، کارگران و زحمتکشان و همه‌ی مردم ایران بر دوش کشیدند، گرامی می‌داریم.

گرایش کمونیسم شورایی

۱۶ آذر ۱۴۰۴